

INFORMACIJA

o rezultatima pregovora sa Međunarodnom bankom za obnovu i razvoj (IBRD) za zaključenje kreditnog aranžmana za „Projekat olakšice trgovine i transporta na Zapadnom Balkanu uz korišćenje Višefaznog programskog pristupa – Faza 2“

Na osnovu Zaključaka Vlade br. 07-179, od 15. decembra 2022. godine, kojima je Vlada Crne Gore dala saglasnost za početak pregovora sa Međunarodnom bankom za obnovu i razvoj (IBRD) za zaključenje kreditnog aranžmana za „Projekat olakšice trgovine i transporta na Zapadnom Balkanu uz korišćenje Višefaznog programskog pristupa – Faza 2“ 19. decembra 2022. godine održani su pregovori za predmetni aranžman. Tokom pregovora definisani su uslovi finansiranja projekta kroz kreditni aranžman, a istovremno su definisane aktivnosti koje će biti realizovane u okviru samog Programa. Kao rezultat pregovora, predstavnici IBRD-a i Crne Gore su utvrdili Usaglašeni zapisnik sa pregovora i Ugovor o zajmu, sa pratećim dokumentima, koji će, nakon odobrenja od strane Vlade biti prosljeđeni Odboru direktora IBRD-a na konačno odlučivanje.

Opis Programa

Program višefaznog programskog pristupa za olakšavanje trgovine i transporta Zapadnog Balkana (TTFP) uključuje dvije faze koje će se sprovesti tokom pet godina. Faza I uključuje Albaniju, Sjevernu Makedoniju i Srbiju, dok Faza II uključuje Crnu Goru. Očekuje se da će se kasnije pridružiti i Kosovo i Bosna i Hercegovina. Ukupna vrijednost projekta iznosi 140 miliona USD, od kojih se na Fazu I odnosi iznos od 90 miliona USD, dok je Faza II procijenjena na 50 miliona USD od čega 15 miliona EUR za Crnu Goru.

U Crnoj Gori aktivnosti se odnose na sledeće komponente:

Komponenta 1: Olakšavanje kretanja roba preko Zapadnog Balkana

- Projektovanje, izrada i implementacija rješenja Jedinog nacionalnog šaltera („NSW“) i reforma i modernizacija carine (između ostalog, racionalizacijom, automatizacijom i pojednostavljenjem procedura Uprave prihoda i carina, transakcija podnošenja dokumenata i procesa carinjenja za trgovce) u cilju poboljšanja transparentnosti, smanjenja troškova trgovinskih transakcija, poboljšanja međuagencijske koordinacije i smanjenja vremena potrebnog za carinjenje robe.
- (i) Izrada tehničke dokumentacije koja se odnosi na izgradnju novog carinskog terminala u Slobodnoj zoni Luke Bar; i (ii) izrada tehničke dokumentacije koja se odnosi na opremu za pregled i ostale povezane opreme i nabavku opremu za pregled i ostale povezane opreme za novi objekta za carinski terminal u Slobodnoj zoni Luke Bar.

Komponenta 2. Povećanje efikasnosti i predvidljivosti transporta

- Unapređenje Luke Bar, između ostalog: (i) procjenom njenih trenutnih digitalnih sistema; (ii) izradom mape puta za njenu digitalizaciju; (iii) obezbjeđivanjem IT opreme za automatizaciju procesa; i (iv) pružanjem Obuka njenom osoblju o načinu korišćenja novih digitalnih sistema.
- Unapređenje Odabranih željezničkih pružnih prelaza na željezničkoj mreži Zajmoprimca koji imaju zastarjelu opremu i tehnologiju, između ostalog, (i) poboljšanjem bezbjednosnih karakteristika; (ii) poboljšanjem saobraćajne signalizacije; (iii) unapređenjem njihovih komunikacionih kanala; i (iv) sprovođenjem ocjene IT potreba ta željezničku mrežu.
- Pružanje tehničke pomoći u cilju (i) ažuriranja postojeće nacionalne strategije razvoja transporta; (ii) izrade strategije Inteligentnog transportnog sistema za pomorstvo; (iii) pripreme studije o razvoju intermodalnog transporta radi olakšavanja modalnog prelaska na željeznički i pomorski transport, uključujući idejni projekat za intermodalne terminale; i (iv) izrade tehničkih smjernica za projektovanje, izgradnju i održavanje puteva.
- Razvoj i implementacija Sistema za praćenje performansi koridora radi (i) mjerenja vremena, pouzdanosti i troškova kretanja kontejnera, kao i rasutog tereta, preko Zajmoprimca; (ii) praćenja emisija gasova sa efektom staklene bašte koje su rezultat transporta tereta preko Zajmoprimca; i (iii) identifikovanja mogućnosti za poboljšanje operacija transporta tereta Zajmoprimca.
- Sprovođenje Programa stručnog osposobljavanja za pripravnike u oblasti inženjerstva i informacionih tehnologija kako bi se promovisale mogućnosti karijernog napredovanja žena u institucijama koje su relevantne za olkašice trgovine i transporta kroz, između ostalog, (i) plaćeno stručno osposobljavanje u trajanju od 3 do 6 mjeseci za studentkinje i/ili diplomirane studentkinje i izgradnju kapaciteta osoblja koje će biti mentori pripravnicima; (ii) uspostavljanje saradnje između pomenutih relevantnih institucija i obrazovnih ustanova koje pripremaju diplomirane studente odgovarajućih profila; i (iii) razvijanje programa stručnog osposobljavanja za pripravnike (sadržaj, usmjerenje).

Komponenta 3. Poboljšanje pristupa tržištu za trgovinu uslugama i ulaganja

- Pružanje tehničke pomoći agencijama Zajmoprimca u cilju liberalizacije trgovine uslugama u skladu sa obavezama Zajmoprimca prema Dodatnom protokolu 6 Centralnoevropskog sporazuma o slobodnoj trgovini (CEFTA).

Komponenta 4. Podrška implementaciji Projekta

- Pružanje podrške Jedinici za implementaciju projekta (PIU) i Jedinici za tehničku podršku (TSU), u pogledu, između ostalog, nabavke, finansijskog upravljanja, praćenja i evaluacije, revizija, tehničkog nadzora, koordinacije politike i Operativnih troškova.
- Pružanje podrške za sprovođenje javnih konsultacija i istraživanja i konsultacija i istraživanja sa više zainteresovanih strana (uključujući rodno zasnovane); mehanizam za rješavanje pritužbi; i usluge poslovnog nadzora.

Opis kreditnog aranžmana

Ukupna vrijednost aktivnosti, koje se odnose na Crnu Goru, , procijenjuje se na 14,5 miliona eura. Kao što je pomenuto, aktivnosti će se realizovati kroz kreditni aranžman sa IBRD-om. Zakonski preduslovi za realizaciju ovog kreditnog aranžmana su ispunjeni imajući u vidu da je Zakonom o budžetu za 2022. godinu i Odlukom o zaduživanju („Službeni list Crne Gore”, br. 144/21 od 31.12.2021., 055/22 od 26.05.2022., 109/22 od 03.10.2022.) definisano je zaključenje Ugovora o finansiranju sa Međunarodnom bankom za obnovu i razvoj (IBRD) za potrebe realizacije projekta "Program olakšavanja trgovine i saobraćaja na Zapadnom Balkanu" u iznosu do 15,00 eura.

Prema rezultatima pregovora rok dospjeća zajma je 18 godina koje uključuju i 4,5 godine grejs perioda. Takođe, Nacrtom Ugovora o zajmu predviđena je provizija za obradu zajma u iznosu od 0,25% vrijednosti zajma, kao i naknada na nepovučena sredstva u iznosu od 0,25% godišnje nepovučenog dijela zajma. Osim toga, kamatna stopa na zajam jednaka je 6-mjesečnom EURIBOR-u uvećanom za varijabilnu kamatnu maržu. Varijabilna kamatna marža (margina) će se fiksirati kvartalno od strane Trezora Svjetske banke u zavisnosti od tržišnih kretanja. Na dan 1. oktobar 2022. godine, varijabilna marža na kredite sa rokom otplate 18 godina i grejs periodom 4,5 godina iznosio je 0,68%.

Otplata zajma vršila bi se polugodišnje, svakog 15. februara i 15. avgusta, počevši od 15. avgusta 2027. godine.